Behandeling

Hoofdhuidkoeling

Wanneer u kanker heeft en een behandeling krijgt met chemotherapie, valt uw haar vaak helemaal uit.

Hoofdhuidkoeling is op dit moment de enige effectieve methode om haarverlies te voorkomen bij chemotherapie. Door het toepassen van hoofdhuidkoeling tijdens de chemotherapie kan haaruitval voorkomen of verminderd worden. Dit kan de kwaliteit van leven verbeteren.

Bekijk het filmpje over hoofdhuidkoeling bij chemotherapie:

Bekijk de video op de website (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/hoofdhuidkoeling).

(073) 553 82 25

Maandag t/m vrijdag 8.30 – 12.00 uur en van 13.30 - 16.30 uur

Hoe verloopt de behandeling?

Hier vindt u alle belangrijke informatie over uw behandeling.

Over huidhoofdkoeling

Voor de behandeling van kanker krijgt u chemotherapie. Door deze behandeling valt het haar vaak helemaal uit. Dit komt doordat de chemotherapie de cellen die de haren aanmaken beschadigd. Hoewel de haaruitval tijdelijk is, is dit voor de meeste patiënten belastend. De verandering van het uiterlijk door haaruitval heeft grote invloed op het leven van patiënten. Door het toepassen van hoofdhuidkoeling tijdens de chemotherapie kan haaruitval voorkomen of verminderd worden. Dit kan de kwaliteit van leven verbeteren.

Of de koelbehandeling bij u succesvol is, kunnen we vooraf niet voorspellen. Dit hangt bijvoorbeeld af van de soort chemotherapiebehandeling die u krijgt. Van verschillende behandelingen zijn wel succespercentages bekend. U kunt uw verpleegkundige hierom vragen.

Goed om te weten is dat hoofdhuidkoeling de enige effectieve methode is die momenteel gebruikt kan worden om haarverlies te voorkomen bij chemotherapie.

Reserveren van een pruik (haarwerk) wanneer u hoofdhuidkoeling krijgt

We weten niet wat het resultaat van de hoofdhuidkoeling voor u persoonlijk is. Daarom raden wij u aan om een haarwerkspecialist te bezoeken, u krijgt dan een intakegesprek zodat u een pruik kunt reserveren, mocht u die toch nodig hebben.

Wij raden u aan om de pruik nog niet op maat te laten maken. Spreek met de haarwerkspecialist af dat u de pruik pas koopt als de hoofdhuidkoeling niet het gewenste resultaat geeft. Bespreek ook vooraf met de haarwerkspecialist wat u moet betalen als u het haarwerk uiteindelijk niet koopt.

Hoe werkt de huidhoofdkoeler?

De hoofdhuidkoeler is een kap die de verpleegkundige op uw hoofd plaatst als u de chemotherapie krijgt. Deze kap is met slangen verbonden aan een koelingsapparaat. De kap wordt gekoeld tot -5°C à -6°C. Dit gebeurt door het rondstromen van koelvloeistof van de kap naar het apparaat. Uw hoofd kan niet bevriezen, maar de kap verlaagt zo de temperatuur van de hoofdhuid. Dit zorgt ervoor dat er minder bloed gaat naar de haarwortels, waardoor er ook minder cytostatica naar toe gaat. De chemotherapie kan de haarwortels dus minder goed bereiken. Daarnaast zorgt de koude ervoor dat de haarwortels minder toegankelijk gemaakt worden voor de schadelijke effecten van de chemotherapie.

Wat gebeurt er op de dag van de huidhoofdkoeling?

- Op de dag van de hoofdhuidkoeling mag u geen haarlak gebruiken.
- Verwijder haarspelden en oorbellen.
- De verpleegkundige maakt uw haar nat voor de hoofdhuidkoeling.
- De verpleegkundige plaatst de kap op uw hoofd. Zo nodig gebruiken we gazen om te voorkomen dat er direct contact is met de hoofdhuid op plaatsen waar dat niet nodig is Daarna wordt de juiste maat overkap over de kap getrokken. Het geheel moet goed aansluiten op uw hoofd.
- De hoofdhuidkoeling start 30 minuten voor de chemotherapie. Na het inlopen van de chemotherapie blijft de koelkap nog 20 tot 90 minuten op uw hoofd. Dit is afhankelijk van het soort chemotherapie dat u krijgt.
- Uw hoofdhuid moet zowel voor als na de chemotherapie gekoeld worden. Dit betekent dat u ongeveer 1 tot 2 uur meer tijd kwijt bent per chemotherapiebehandeling.
- Doordat de kap aan de machine is gekoppeld kan u niet vrij rondlopen. Als u naar het toilet moet, kan de kap even van de machine losgekoppeld worden. Nadat u naar het toilet geweest bent, moet de kap weer direct aan de machine aangesloten worden.

Bijwerkingen

De meeste patiënten kunnen de hoofdhuidkoeling gebruiken zonder dat zij daar last van hebben. Vooral de eerste 10 tot 15 minuten kunt u de hoofdhuidkoeling als koud en vervelend ervaren. Soms kan hoofdpijn optreden (80% geen hoofdpijn, 13% lichte hoofdpijn en 7% matige of ernstige hoofdpijn). Voor deze hoofdpijn kunt u paracetamol gebruiken. Vanuit de literatuur blijkt dat patiënten bijna nooit eerder stoppen met de hoofdhuidkoeling, omdat zij daar teveel last van hebben. In een studie waarbij patiënten werd gevraagd om een score te geven tussen 0 (niet te verdragen) en 10 (zeer goed te verdragen), werd een gemiddelde van 7,9 gegeven. De koeltherapie zorgt ervoor dat de chemotherapie de haarwortels minder goed kan bereiken. Daardoor zou het theoretisch mogelijk kunnen zijn dat de chemotherapie ook niet goed aankomt bij eventuele micrometastasen (uitgezaaide kankercellen) in de behaarde hoofdhuid. In de praktijk is dit echter nooit aangetoond.

Adviezen voor de verzorging van uw haar

Er is geen wetenschappelijke informatie voor de verzorging van het haar tijdens chemotherapie en/of hoofdhuidkoeling. Chemotherapie maakt het haar dunner waardoor het sneller afbreekt. Afbreken van het haar moet dus voorkomen worden. Adviezen voor de verzorging van het haar voor, tijdens en na chemotherapie en/of hoofdhuidkoeling zijn gebaseerd op ervaringen uit de oncologische praktijk. Hieronder staan nog een aantal adviezen die mogelijk kunnen helpen om u haar te behouden.

- Gebruik alleen milde haarproducten om uitdroging van het haar of de hoofdhuid te voorkomen.
- Gebruik haarconditioner/crèmespoeling.
- Was het haar minder vaak.
- Droog uw haar door het droog te deppen in plaats van te wrijven.
- Kam uw haren voorzichtig met een zachte (baby) borstel of een kam met veel ruimte tussen de tanden.
- Wees voorzichtig met het gebruik van haardrogers, föhns of krultangen; de warmte van deze apparaten maakt het haar droog waardoor het eerder breekt.
- Voorkom trekken aan het haar door vlechten of het strak bijeen binden met een elastiekje.
- Een zachte massage van de hoofdhuid kan de bloedtoevoer van de haarfollikels verbeteren.
- Als uw hoofdhuid droog wordt, kunt u gebruik maken van vocht inbrengende crème of natuurlijke oliën.
- Vermijd producten met alcohol of agressieve stoffen zoals peroxide, die gebruikt worden bij bleken, kleuren of permanenten van het haar. Gebruik zoveel mogelijk milde of natuurlijke producten.
- Er zijn verschillende adviezen over het knippen of afscheren van het haar: Kort haar heeft de neiging voller te lijken dan lang haar. Als het haar kort is valt het minder op wanneer het uitvalt. Korter knippen van het haar kan de overgang naar haarverlies kleiner maken. Afscheren van het haar kan het bevestigen van een pruik of haarwerk vergemakkelijken. Als het haar niet volledig uitvalt, kunnen langere haren gebruikt worden ter camouflage van eventuele kale plekken. Als het haar niet wordt afgeschoren is het bovendien eerder mogelijk een normaal kapsel te hebben.

Haar verven, blonderen of permanten?

Wij raden u aan om uw haar in een zo goed mogelijke conditie te houden. Als u door hoofdhuidkoeling uw haar houdt is uitgroei niet gewenst. Daarom is het beter om uw haren enkele weken voor de start van de chemotherapie te permanenten of te kleuren. Tijdens de chemotherapie groeit het haar minder snel. Daardoor duurt het langer voordat uitgroei te zien is. Tip: Laat alleen uw uitgroei behandelen, en kam de kleuring niet door op de rest van uw haar. Zo blijft uw haar in de beste conditie. Liever iets kleurverschil en geen uitgroei, dan droog en beschadigd haar!

Gebruik voor en tijdens de chemotherapie, vooral natuurlijke producten. Gaat u naar de kapper? Leg dan de situatie uit en vraag of zij zo min mogelijk schadelijke stoffen (bijvoorbeeld waterstofperoxide) gebruiken. Vraag ook of zij uw haren voorzichtig willen behandelen, niet ruw droog wrijven, niet heet föhnen, zacht borstelen. Meer tips vindt u bij adviezen voor haarverzorging en bij haaruitval (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/behandelingen/adviezen-voor-haarverzorging-en-bij-haaruitval).

Endocriene therapie

Gaat u na de behandeling met chemotherapie starten met endocriene therapie? Dan bestaat de kans dat in de beginperiode van deze behandeling alsnog tijdelijk matige haaruitval kan optreden. Dit is een bijwerking van de endocriene behandeling.

Praktische tips

Informatie over kanker

Is bij u de diagnose kanker gesteld? Alles waar u mee te maken krijgt voor, tijdens of na de behandeling hebben we voor u verzameld op onze pagina 'kanker (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/kanker)'.

Workshops uiterlijke verzorging (online)

Het Oncologisch Centrum organiseert samen met de stichting Look Good… Feel Better workshops met tips en adviezen over uiterlijke verzorging (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/workshops-uiterlijke-verzorging) voor mensen met kanker. De workshops zijn gratis.

PGO

Als patiënt van het JBZ kunt u uw medische gegevens ophalen in uw eigen Persoonlijke Gezondheidsomgeving (PGO) (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/persoonlijke-gezondheidsomgeving-pgo). Een PGO is een website of app waar u veilig uw medische informatie van ziekenhuizen, huisartsen of andere zorgverleners kunt verzamelen. De mogelijkheden van PGO's ontwikkelen zich snel; bekijk eens wat er al kan!

Betrokken afdelingen

Oncologisch Centrum (https://www.jeroenboschziekenhuis.nl/afdelingen/oncologisch-centrum)

Meer informatie

Hoofdhuidkoeling.nl (https://www.hoofdhuidkoeling.nl/)
Meer informatie over hoofdhuidkoeling vindt u op de website www.hoofdhuidkoeling.nl. U kunt op deze website ook een keuzehulp invullen. U kunt hier zien wat uw kans is op ernstige haaruitval, met of zonder hoofdhuidkoeling. Daarna volgt een korte vragenlijst waarin gevraagd wordt naar uw mening. U krijgt daarna geen advies voor uw keuze, maar een overzicht van uw voorkeuren over haaruitval en hoofdhuidkoeling.

Code ONC-210

Copyright 2026 Jeroen Bosch Ziekenhuis